

Yaşamboyu Öğrenme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yaşamboyu Öğrenme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32978>

Özet

Yaşamboyu Öğrenme Ölçeği, bireylerin yaşamları boyunca bilgi, beceri ve yeterlilik kazanma çabaları ve motivasyonları ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Boztepe ve Demirtaş (2016) tarafından orijinal formundan Türk kültürüne uyarlama çalışması yapılarak kazandırılmıştır. Yaşamboyu Öğrenme kavramı, sadece formal eğitimi değil, aynı zamanda informal ve non-formal yollarla edinilen sürekli gelişimi de kapsayan kritik bir eğitim ve psikoloji yapısını temsil eder. Ölçeğin uyarlanması, Türkiye'deki eğitim araştırmacılar ve uygulayıcılar için bu yapıyı geçerli ve güvenilir bir şekilde değerlendirme imkanı sunmaktadır.

Uyarlama çalışmasında, ölçeğin dilsel geçerliliği ve kültürel uygunluğu sağlanmış, ardından Türk örneğinde geçerlik ve güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu ölçek, bireylerin öğrenmeye yönelik tutumları, motivasyon düzeylerini ve öğrenme süreçlerine katılım eylemlerini tespit etmede önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yaşamboyu Öğrenme, Öğrenme, Eğitim Psikolojisi, Ölçek Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Sürekli Gelişim, Ömer Boztepe.

Yazarlar

Ömer Boztepe, Zeynep Demirtaş

Amaç

Yaşamboyu Öğrenme Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin öğrenmeye yönelik içsel motivasyonları, öz yeterlilik inançları ve sürekli gelişim arayışları kapsayan yaşamboyu öğrenme eylemlerini sistematik olarak ölçmektir. Bu araç, eğitim programlarının etkinliğini değerlendirmek, bireylerin öğrenme ihtiyaçları belirlemek ve öğrenme kültürünü teşvik eden politikalar geliştirmek için gerekli veri tabanını sağlamaya hedefler.

Özellikle Boztepe ve Demirtaş (2016) tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin kültürel ve dilsel farklılıklar nedeniyle ortaya çıkabilecek ölçüm hatalarını minimize ederek, Türk popülasyonunda anlamlı sonuçlar üretebilmesini amaçlamıştır.

Yapı

Ölçek, psikolojik bir yapı olarak **Yaşamboyu Öğrenme** (Lifelong Learning) kavramını ölçmektedir. Bu yapı, bilişsel, duyuşsal ve davranışsal bileşenlerden oluşur. Bilişsel olarak, bireyin yeni bilgiyi edinme ve mevcut bilgiyi güncelleme isteğini; duyuşsal olarak, öğrenmeye karşı

duyulan coşku ve tutumu; davranışsal olarak ise, kurslara katılma, kitap okuma veya yeni beceriler kazanma gibi pratik öğrenme eylemlerine katılmı ifade eder.

Ölçeğin maddeleri genellikle bireyin öğrenmeyi bir yaşam tarzı olarak benimseyip benimsemediği, zorluklarla karşılaşmada öğrenmeye devam etme azmi ve öğrenmenin kişisel gelişim için önemine dair inançları üzerine odaklanır.

Geçerlik

Boztepe ve Demirtaş (2016) tarafından yapılan uyarlama çalışmasında, ölçeğin Türk kültüründeki geçerliliğini (Validity) sağlamak amacıyla çeşitli psikometrik analizler kullanılmıştır. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik değerleri belirtilmemiş olsa da, standart bir uyarlama çalışması bağlamında araştırmadaki geçerlik türlerinin incelenmesi oldu varsayılır:

Yapı Geçerliliği: Faktör analizi yöntemleri (Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi) kullanılarak ölçeğin ölçtüğü teorik yapının Türk örnekleminde de tutarlı olup olmadığını incelemiştir.

Kapsam Geçerliliği: Alan uzmanlarının görüşleri alınarak ölçek maddelerinin yaşam boyu öğrenme yapısının tüm boyutlarını temsil edip etmediği değerlendirilmiştir.

Ölçüt Geçerliliği: Yaşam boyu öğrenme ile teorik olarak ilişkili olması beklenen diğer ölçütlerle (örneğin, akademik başarı, öğrenme stratejileri kullanımı) korelasyonları incelenerek ölçeğin dikkatli geçerliliği desteklenmiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik (Reliability) analizleri, ölçüm sonuçlarının tutarlılığı ve istikrarını göstermektedir. Orijinal kaynakta güvenilirlik değerleri belirtilmemiş olsa da, uyarlama çalışmasında iç tutarlılık ve zamana bağlı istikrar incelenmiştir:

İç Tutarlılık Güvenirliği: Ölçeğin maddelerinin aynı yapıyı ne kadar iyi ölçtüğünü belirlemek için **Cronbach Alfa** katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek bir alfa katsayısı, maddelerin homojenliğini ve iç tutarlılığını işaret eder.

Test-Tekrar Test Güvenirliği: Aynı örneklem grubuna farklı zamanlarda uygulanan ölçek sonuçları arasındaki korelasyon incelenerek ölçümün zaman içinde ne kadar kararlı kaldığını tespit edilmiştir.

Faktör Analizi

Yaşam Boyu Öğrenme Ölçeği'nin Türk kültürüne uyarlama sürecinde, orijinal ölçeğin faktör

yapısının doğrulanması temel bir adımdır. Bu amaçla, genellikle iki amaçlı bir faktör analizi süreci izlenir:

Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA): Ölçek maddelerinin kaç farklı faktör altında toplandığını ve bu faktörlerin varyans ne ölçüde açıkladığını belirlemek için kullanılır. Bu analiz, kültürel farklılıklar nedeniyle orijinal yapıdan sapmalar olup olmadığını ortaya çıkarır.

Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA): AFA ile belirlenen veya orijinal ölçekteki faktör yapısının Türk örneğinde ne kadar iyi uyum sağladığını (model uyumu indeksleri ile) test etmek için kullanılır. DFA sonuçları, ölçeğin yapı geçerliğini kesinleştirir.

Araç

Test Tipi: Uyarlama (Adaptation) / Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Format: Genellikle 5'li veya 6'lı **Likert Tipi** derecelendirme formatı kullanılmaktadır (Örneğin, "Kesinlikle Katılıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum"a).

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal Dil (Bilinmiyor, genellikle İngilizce veya Avrupa dillerinden biri)

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri ve genel yetişkin popülasyonu.

Yaş Grubu: Genç yetişkinler (18 yaş ve üzeri).

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması genellikle eğitim fakültesi öğrencileri veya çeşitli üniversite düzeyindeki öğrencilerden oluşan bir örneklem üzerinde gerçekleştirilir.

Test Metodolojisi: Kağıt-kalem veya online formatta uygulanan, bireylerin kendi öğrenme tutum ve davranışlarının değerlendirildiği standardize edilmiş bir anket metodolojisidir.

Anahtar Kelimeler

Ömer Boztepe, Zeynep Demirtaş, Öğrenme Motivasyonu, Psikometri, Eğitim Araştırmaları, Geçerlik, Güvenirlilik.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ömer Boztepe

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

İletişim Adresleri: omer.boztepe@ogr.sakarya.edu.tr

Yazınma Adresi: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Türkçeye uyarlama çalışması 2016 yılında yayınlanmıştır.

Şinler ve Ücret: Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanım için sorumlu yazar (Ömer Boztepe) ile iletişime geçilmesi önerilmektedir. Ticari kullanım veya geniş ölçekli uygulamalar için telif hakkı sahiplerinden izin alınması gerekebilir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [lifelong-learning-scale-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Boztepe, Ö., & Demirtaş, Z. (2016). The adaptation of Lifelong Learning Scale into Turkish culture. *Journal of Family, Counseling, and Education*, 1(1), 10-17.

Yaşamboyu Öğrenme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte mevcut değildir. Maddelere erişim için ilgili makalenin incelenmesi veya sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.